

Avdelningen för samhällsfrågor

Remissvar avseende kommissionens förslag om revidering av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen ("förordningen om konsumentskyddssamarbete") COM(2016) 283 slutlig

Post- och telestyrelsen (PTS) har i enlighet med 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation.

PTS lämnar med utgångspunkt från myndighetens ansvarsområde följande synpunkter på kommissionens förslag om revidering av förordningen om konsumentskyddssamarbete.

Allmänt

PTS är sektorsmyndighet för området elektronisk kommunikation och har som ett av sina verksamhetsmål att arbeta för en långsiktig konsumentnytta. Myndigheten bevakar konsumenternas situation på området sedan flera år tillbaka. PTS kommer därför ofta i kontakt med konsumentfrågor och -klagomål. Med konsumentfrågor på PTS menas de rättigheter som abonnenter av elektroniska kommunikationstjänster har i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK). PTS utövar tillsyn på konsumentområdet i syfte att säkerställa konsumenters och andra slutanvändares rättigheter i LEK.

PTS anser att det bakomliggande syftet, nämligen att konsumentskyddet förbättras, att säkerställa att konsumentskyddslagstiftningen följs och att den inre marknaden fungerar smidigt är vällovligt. Det är angeläget att alla europeiska konsumentskyddsmyndigheter får verkningsfulla och effektiva befogenheter att hantera allvarliga överträdelser på konsumentskyddsområdet. Enligt vad PTS erfar finns det skillnader mellan medlemsstaterna i detta avseende, vilket leder till att möjligheterna att ingripa kan variera på ett olyckligt

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

sätt. Vidare anser PTS att i det här fallet är förordningsinstrumentet det mest ändamålsenliga verktyget för att uppnå önskad effekt.

Sammanfattning

PTS är positivt inställd till EU-kommissionens mål att ytterligare effektivisera och stärka samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen för att därigenom på ett bättre sätt möta de utmaningar som den digitala utvecklingen medfört och underlätta för gränsöverskridande e-handel inom EU. Härigenom ges konsumenterna tillgång till ett större utbud och i förlängningen förmodligen lägre priser genom ökad konkurrens. PTS välkomnar strävandena att få till stånd ett högt och enhetligt konsumentskydd vid köp av varor på distans. Däremot anser PTS att det behövs ytterligare analys av förslagets förenlighet med vissa bestämmelser i regelverket för elektronisk kommunikation samt grundlagarna, för att säkerställa att det inte uppstår otydligheter och regelkonflikter.

Kommissionens förslag om revidering av förordningen om konsumentskyddssamarbete

Artikel 3 – Definitioner

I förslagets artikel 3 redogörs för de olika definitioner som används i förordningen. PTS anser att det möjligen är mer naturligt att under denna artikel redogöra även för definitionen av *utbredd/ omfattande överträdelse med en unionsdimension*, lämpligen närmast efter definitionen för utbredd överträdelse, istället för att definiera det förra begreppet i artikel 21.

Artikel 8 – Minimibefogenheter för de behöriga myndigheterna

PTS ifrågasätter proportionaliteten i några utav de föreslagna befogenheterna då de kan anses långtgående i förhållande till andra befogenheter i den svenska rättstillämpningen.

Art. 8.2 (b) – PTS anser att förslaget kräver en närmare analys av förenligheten med regelverket om elektronisk kommunikation. Enligt förslaget ska operatörer på begäran av den behöriga myndigheten, eller efter ansökan till domstol, kunna tvingas lämna ut alla relevanta uppgifter i syfte att identifiera och följa finansiella flöden och dataflöden, eller i syfte att fastställa identiteten hos personer involverade i sådana, samt bankkontouppgifter och uppgifter om ägarskap av webbplatser. Förslaget synes i denna del svårförenlig med reglerna om tystnadsplikt i LEK, där det är tydligt reglerat när operatörer ska lämna ut uppgifter. Huvudregeln enligt 6 kap. 20 § LEK är att meddelanden som sänds i elektroniska kommunikationsnät är belagda med tystnadsplikt. Av 7 kap. 15 § 3 st. LEK följer att bestämmelsen är straffsanktionerad enligt 20 kap. 3 §

brottsbalken. Det finns dock undantag från tystnadsplikten enligt 6 kap. 22 § LEK. Till exempel kan polis, domstol och vissa andra myndigheter begära att få ta del av uppgifter om abonnemanget (till exempel innehavarens namn, adress och telefonnummer), om det föreligger misstanke om brott. Vid utredning av allvarigare brottslighet kan även trafikuppgifter m.m. (exempelvis hur meddelandet har transporterats, när och mellan vilka telefonnummer eller IP-nummer) begäras ut. Om operatören har tillgång till uppgifterna är denne då inte bara tillåten, utan även skyldig, att lämna ut dessa. Det är därmed oklart hur befogenheten ska förhålla sig till regleringen i LEK.

Art. 8.2 (g), (l) – Härutöver konstaterar PTS att befogenheten att tillfälligt upphäva eller stänga en webbplats, domän, tjänst eller konto är långtgående, även om den vid allvarliga överträdelser torde kunna anses motiverad. Även detta förslag kräver en mera ingående analys av förenligheten med regelverket om elektronisk kommunikation. Befogenheten att stänga en webbplats, domän eller liknande digital plats, tjänst eller konto eller en del av denna kan påverka regleringarna om ett öppet internet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning¹. Det bör vidare utredas hur befogenheterna att tillfälligt eller slutligt stänga en webbplats, domän, tjänst eller konto förhåller sig till grundlagarna och specifikt yttrandefrihetsgrundlagen.

Språkliga kommentarer

PTS noterar för övrigt att det finns vissa otydligheter bland annat i användningen och översättningen av begreppet ”utbredda överträdelser” i art. 21 och begreppet ”genomförandeplaner” art. 45. Dessa har översatts på olika sätt i dokumentet, vilket ger en otydlig innebörd och betydelse av regleringen.

Detta yttrande har beslutats av tillförordnad generaldirektör Jonas Wessel. I ärendets slutliga handläggning har även, tf. avdelningschefen Anna Boström, enhetschefen Anna Wikström, juristen David Holm samt juristen Louise Modin (föredragande) deltagit.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektronisk kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

